

Javaslat
a helyi önkormányzat gyermekjóléti és
gyermekvédelmi feladatainak 2015. évi
ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadására

Előterjesztő : Polgármester

Előkészítő: Hatósági és Szociális Osztály

Ózd, 2016. május 20.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek alapvető jogairól és e jogok érvényesítésének garanciáiról, a gyermekek védelmének rendszeréről, alapvető szabályairól a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (továbbiakban: Gyer.) rendelkezik.

A Gyvt. 96.§ (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat köteles minden év május 31-ig átfogó értékelést készíteni a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal. Ezt követően az értékelést meg kell küldeni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának.

Az éves értékelés tartalmi követelményeit a Gyer. 10. melléklete szabályozza, amelynek 4-5 pontját 2013. január 1-jétől hatályon kívül helyezték.

1. A település demográfiai mutatói 2015. évben.

Ózd Város lakosságának száma 35 989 (2014-ben 36 215) fő volt.

A népesség megoszlása korcsoportonként:

Korcsoport (év)	Férfi	Nő
0-3	829	754
4-6	544	520
7-14	1619	1588
15-18	907	827
19-24	1432	1401
25-62	9229	9361
63 év feletti:	2589	4389
Összesen:	35 989 fő	

Fenti számadatokból kitűnik, hogy ha csekély mértékben is, de Ózd város lakosságának száma 2015-ben is tovább csökkent, hiszen 2014-ban a lakosok száma 36 215 fő volt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- **a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, az önkormányzati segélyben, települési támogatásban, rendkívüli települési támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,**
- **egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,**
- **gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.**

A Gyvt 20/A. § (1)-(2) bekezdése szerint a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel,

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. Az utalványt Ózd Város Önkormányzatának megbízása alapján – a tavalyi évhez hasonlóan - a Magyar Posta kézbesítette. A támogatást az Ózdon lakcímmel rendelkező jogosultak határidőben, problémamentesen megkapták. A pénzbeli/természetbeni támogatás összege 2015. évben (is) 5 800 Ft/fő/alkalom volt, amely teljes összegben a központi költségvetésből került finanszírozásra.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben:

- a) 2015. augusztus hónapban 4264 fő, ebből 3987 kiskorú és 277 fiatal felnőtt,
- b) 2015. november hónapban 4119 fő, ebből 3887 kiskorú és 232 fiatal felnőtt részesült.

A családok számát tekintve a támogatás 2059 családot érintett, melynek költségvetési kihatása 48 621 E Ft volt.

A 2015. december 31-én ellátásban részesülők vonatkozásában az egy főre jutó családi jövedelem:

- 565 gyermek esetében nem érte el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének (a továbbiakban: nyugdíjminimum) felét,
- 2935 gyermek esetében meghaladta a nyugdíjminimum felét, de nem érte el a nyugdíjminimumot,
- 515 gyermek esetében elérte a nyugdíjminimumot, de a nyugdíjminimum 130 %-át nem haladta meg,
- 143 gyermek esetében a nyugdíjminimum 130 %-át meghaladta, de nem érte el a nyugdíjminimum 140 %-át.

A nyugdíjminimum összege 2015. évben 28.500 Ft volt.

A családok megoszlása a családban nevelt gyermekek száma szerint:

	2015. évben (fő)
1 gyermekes család:	905
- 2 gyermekes család:	622
- 3 gyermekes család:	307
- 4-5 gyermekes család:	169
- 6 vagy annál több gyermekes család:	56

Gyermekeit egyedül nevelő szülőt tekintve:

	2015. évben (fő)
- 1 gyermeket nevel:	772
- 2 gyermeket nevel:	458
- 3 gyermeket nevel:	193
- 4-5 gyermeket nevel:	103
- 6 vagy annál több gyermeket nevel:	31

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek/ fiatal felnőttek életkor és egészségi állapot szerinti megoszlása:

Életkor (fő)		Ebből tartósan beteg, vagy fogyatékos (fő)	
2015. évben		2015. évben	
0-6 év közötti:	1405	14	
7-14 év közötti:	1869	70	
15-18 év közötti:	758	44	
19 évesnél idősebb:	126	12	

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránt benyújtott 4253 kérelemből 2015. évben 18 kérelem került elutasításra jogosultsági feltétel hiánya miatt.

Legjellemzőbb, hogy a kérelmező családjában az egy főre eső jövedelem a jogszabályban előírt jövedelemhatárt meghaladta.

A Gyvt. 20/B. §-a szerinti kiegészítő gyermekvédelmi támogatás mint ellátási forma megszűnt, 2013. április 01. napjától a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozó havi pénzbeli ellátásra jogosult. A pénzbeli ellátás havi összege 2015. évben is gyermekenként 6.270 Ft volt, azonban ebben az évben nem került sor ilyen támogatás megállapítására és folyósítására.

A Gyvt. 20/C. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát – kérelmére – annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke

- a) tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző megállapította, és
- b) legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül rendszeresen jár óvodába.

A szülő, illetve a családbafogadó gyám a gyermekére tekintettel az óvodáztatási támogatás iránti kérelmét a lakóhelye szerinti települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál terjesztheti elő.

A fenti feltételek fennállása esetén a gyermek óvodába történő beíratását követően első alkalommal gyermekenként húszezer, minden további alkalommal gyermekenként tízezer forint az óvodáztatási támogatás összege.

Óvodáztatási támogatásban 2015. évben 264 gyermek az alábbiak szerint:

<u>a) első alkalommal</u>	17 gyermek, akik közül
3 éves volt:	5
4 éves volt:	12

<u>b) további alkalmakkor</u>	247 gyermek, akik közül
– 3 éves volt:	-
– 4 éves volt:	58
– 5 éves volt:	72
– 6 éves volt:	78
– 7 éves volt:	39

részesült támogatásban.

Az óvodáztatási támogatásra kifizetett összeg 2015. évben 2 810 E Ft, mely csökkent a korábbi évhez képest (2014-ben 5 770 E Ft). Az óvodáztatási támogatást 100%-ban a központi költségvetés finanszírozza.

A csökkenés oka, hogy a Gyvt. 172. § (1) bekezdése alapján 2015. június 4-ét követően a 20/C. § szerinti óvodáztatási támogatás megállapítása iránti kérelmet – ideértve a támogatás ismételt megállapítása iránti kérelmet is -, nem lehetett benyújtani.

Az óvodáztatási támogatás iránt benyújtott kérelemből – jogosultsági feltétel hiánya miatt – 2015. évben 6 kérelem került elutasításra. Ennek okai, hogy a gyermek tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző nem állapította meg, vagy az óvoda

vezetője által kiállított igazolás szerint a gyermek nem járt rendszeresen óvodába.

A Gyvt. 172. § (3) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője a 2015. június 5-ét megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásra való jogosultságot 2015. október 31-ével megszüntette.

2015. évben Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 25/2013. (XII. 20.) önkormányzati rendelet 5. §-a alapján meghatározott feltételek fennállása esetén önkormányzati segélyben részesíthető volt az,

- aki alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások miatt anyagi segítségre szorult,
- aki diagnosztizált, súlyos megbetegedésben szenvedett, aki súlyos közlekedési balesetet szenvedett, vagy akinek tartós, legalább egy hónapot meghaladó betegsége vagy kórházi kezelése jelentős jövedelem kiesést okozott,
- akinek lakásában elemi kár bekövetkezése miatt súlyos kár keletkezett,
- akinek egészségügyi segédeszköz, valamint egészségügyi szolgáltatás díjának kifizetése vált szükségessé,
- a kapcsolattartás elősegítése érdekében az átmeneti nevelt, tartós nevelt vagy családba fogadott kiskorú családja,
- a család, amelyben a kiskorú részére gyógyszer kiváltása,
- valamint szemüveg kiváltása vált szükségessé.

2015. január – február hónapban egészségügyi szolgáltatás díjának kifizetéséhez 2 esetben került sor 18 E Ft összegben, kiskorú részére gyógyszer kiváltásához 2 gyermek esetében került sor 13 E Ft összegben, 6 fő esetében egyéb esetben került sor a támogatás megállapítására 62 E Ft összegben. Elemi kár, valamint kapcsolattartás miatt a támogatás megállapítására ezen időszakban nem került sor.

A fenti helyi rendelet 2015. 02. 29. napjáig volt hatályos.

2015. március 01. napjától hatályos Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzbeli és természetben nyújtott települési támogatásokról szóló 4/2015. (II.20.) önkormányzati rendelete, melynek 7. §-a alapján települési támogatásban részesíthető volt az,

- akinek egészségügyi segédeszköz, valamint egészségügyi szolgáltatás díjának kifizetése vált szükségessé,
- a felnőtt részére gyógyszer kiváltása vált szükségessé,
- akinek kiskorú részére gyógyszer kiváltása, valamint szemüveg kiváltása vált szükségessé.

2015. március 01. napjától az egészségügyi szolgáltatás díjának kifizetéséhez 53 főnek, 54 esetben, összesen 590 E Ft összegben, kiskorú részére szemüveg kiváltásához 22 főnek, 23 esetben, összesen 141 E Ft összegben, a gyógyszerkiadások viseléséhez 158 főnek, 168 esetben, összesen 656 E Ft összegben került sor.

Fenti rendelet 8. §-a alapján rendkívüli települési támogatásban részesíthető volt az,

- aki nem várt többletkiadás miatt létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került,
- aki diagnosztizált, súlyos megbetegedésben szenvedett, aki súlyos közlekedési balesetet szenvedett, vagy akinek tartós, legalább egy hónapot meghaladó betegsége vagy kórházi kezelése jelentős jövedelem kiesést okozott,
- akinek lakásában elemi kár bekövetkezése miatt súlyos kár keletkezett,
- a kapcsolattartás elősegítése érdekében a nevelésbe vett vagy családba fogadott kiskorú családja.

2015. március 01. napjától rendkívüli települési támogatás 168 főnek 199 esetben, összesen 3.457 E Ft összegben került kifizetésre. Temetéshez 67 főnek, betegség miatt 51 főnek, többletkiadáshoz 40 főnek, kapcsolattartáshoz 10 főnek állapítottunk meg támogatást, összesen 199 esetben.

A „gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok” részéhez:

2015. évben Ózd Város Önkormányzata látta el a közigazgatási területén lévő valamennyi – önkormányzati vagy állami fenntartású – köznevelési intézményben a gyermek, tanuló étkeztetési feladatokat. Ezen feladatok ellátására 4 iskolai főzőkonyha, 6 iskolai melegítőkonyha, 6 óvodai főzőkonyha, 8 óvodai melegítőkonyha, valamint a központi óvodai főzőkonyha (KOK) állt rendelkezésre.

Intézménytípus	Kedvezmény	2015. évi összes adagszám	Napi átlagos adagszám
Óvoda	RGYVK-ban részesülő	120988	550
	3 vagy több gyermekes	12416	56
	Tartósan beteg, fogyatékos	2109	10
Általános Iskola	RGYVK-ban részesülő	295278	1596
	3 vagy több gyermekes	23959	130
	Tartósan beteg, fogyatékos	4487	24
Szakközépiskola	RGYVK-ban részesülő	0	0
	3 vagy több gyermekes	0	0
	Tartósan beteg, fogyatékos	0	0
Szakiskola	RGYVK-ban részesülő	174	1
	3 vagy több gyermekes	0	0
	Tartósan beteg, fogyatékos	0	0
Gimnázium	RGYVK-ban részesülő	802	4
	3 vagy több gyermekes	180	1
	Tartósan beteg, fogyatékos	0	0
Kollégium	RGYVK-ban részesülő	11309	57
	3 vagy több gyermekes	0	0
	Tartósan beteg, fogyatékos	113	1

* Az élelmezési nyilvántartás alapján naponta összesített éves létszám 2014.01.01. és 2014.12.31. között.

** Óvoda esetében 220 nappal, iskola esetében 185 nappal és kollégium esetén 200 nappal számolva.

Ózd Város Önkormányzata által elnyert és az EMMI által támogatott „Gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítása” jogcím alapján a város a rászorulóknak szociális nyári gyermekétkeztetést biztosított, melyet 43 munkanapon keresztül, átlagosan napi 471 fő gyermek vett igénybe, összesen 8.905.204 Ft értékben.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- *gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),*
- *gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.*

2015. évben gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásait Ózd város lakossága számára az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény (a továbbiakban: ÓTSZEGYII) Gyermekjóléti Központja nyújtotta.

I. A Gyermekjóléti Központ által ellátott feladatok

Gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgálat mindenekelőtt a gyermek jogainak érvényesülését, védelmét tartotta szem előtt. A szolgáltatásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az intézményi egység szakemberei fenti alapelvek szellemében végezték az elmúlt évben szakmai munkájukat Ózd városban, az alábbi – jogszabály által előírt – feladatokat ellátva:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás elősegítése,
- a családtervezési, pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában elérhető szolgáltatásokhoz való hozzájutás szervezése,
- szabadidős programok szervezése, a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával törekszik megszervezni a gyermekek védelmét szolgáló szabadidős programokat, melyekkel csökkenteni lehet a veszélyeztetettség kialakulásának kockázatát,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- a család és a gyermek érdekében, szükség szerinti időközönként esetkonferenciát hívnak össze,
- folyamatosan kapcsolatban állnak az intézményrendszer más tagjaival, a törvényben előírtakon túl is, a családgondozás színvonalának, hatékonyságának emelése érdekében,

- a gyermek veszélyeztetettségét előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- erőforrások, egyéb szakemberek, intézmények bevonásával komplex szolgáltatás nyújtása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,
- a konfliktushoz vezető okok feltárását követően, komplex konfliktuskezelés,
- felkérésre környezettanulmány készítése, mely kizárólag a gyermek érdekeinek szem előtt tartásával készül,
- az egészségügyi és szociális ellátás – különösen a családsegítés –, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- javaslat készítése a gyermek családjából való kiemelésre, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására,
- családgondozás biztosítása a család megfelelő gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozói munka – a gyermek családjába történő visszailleszkedésének elősegítése érdekében.

A Gyermekjóléti Központ munkatársai a 15/1998. NM. rendelet 15. § (7) bekezdése alapján 2015. évben is megszervezték és lebonyolították az éves jelzőrendszeri tanácskozást a jogszabály által meghatározott jelzőrendszeri tagok - a nevelési-oktatási intézmények igazgatói, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei, a védőnők, a rendőrség képviselői, a kórházi szociális munkás, a gyámhivatal munkatársai, a megyei gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátor - részvételével.

Speciális feladatok

A Gyermekjóléti Központ az alábbi speciális feladatokat látta el Ózd városban 2015. évben:

Kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.

Az elmúlt évben 5 gyermeket érintően lett szabályozva a központ hivatalos helyiségében az ellenőrzött kapcsolattartás. Közülük egy gyermek apai kapcsolattartása már évek óta az intézmény falai között zajlik. Az ő esetében 22 alkalommal valósult meg a kapcsolattartás, míg a másik két család esetében néhány alkalom után megszűnt a szakmai tevékenység.

A készenléti szolgálat feladatellátása 2015. február 02-án megszüntetésre került a gyermekjóléti központ gyermekjóléti szolgálattá történő átalakítása miatt

A kórházi szociális munka célja a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a szociális válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17.§-ának bekezdése szerint szükséges intézkedések megtétele. A gyermekjóléti központ szerződést kötött az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítették a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját.

A gyermekjóléti központ az illetékessége alá nem tartozó gyermeket a gyermek további ellátásának biztosítása érdekében az illetékes gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz irányítja.

Az ózdi Almási Balogh Pál Kórház és az ÓTSZEGYII Gyermekjóléti Központ között együttműködési megállapodás került megkötésre, mely tartalmazza a közös szakmai munka legfontosabb pontjait.

2015. évben mind az ózdi Almási Balogh Pál Kórház, mind pedig a megyei Semmelweis Kórház Gyermekegészségügyi Központjának kórházi szociális munkásától kapott jelzést az intézmény. Több gyermek esetében az eset súlyosságától függően napi telefonos kapcsolatban voltak a szakemberek. Az ózdi Almási Balogh Pál Kórház gyermekosztálya, valamint szülészeti – nőgyógyászati osztálya több ízben működött együtt a szakemberekkel kiskorú veszélyeztetésének megszüntetése érdekében.

Az **utcai és lakótelepi szociális munka** célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése. A lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozó által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése. A gyermekjóléti központ az érintett gyermekek lakókörnyezetében vagy saját szolgálatában szervezi a gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programokat. A gyermekjóléti központ a programokban lehetőség szerint a gyermek családját is bevonja.

Az intézmény fokozott figyelmet fordított az elmúlt évben is az illetékességi területén élő csellengő, bandázó, kolduló gyermekek felkutatására, veszélyeztetettségük megszüntetésére. A bevásárlóközpontoknál, autóbusz állomáson rendszeresen ellenőrzést tartottak a szakemberek az ilyen jellegű cselekmények visszaszorítása érdekében.

2015. évben a TÁMOP-5.2.3-A-11/1-2011-0005 „Gyerekesély az ózdi kistérségben” elnevezésű projekt keretein belül működő Közösségi Házban (3600 Ózd, Árpád Vezér út 22/C.) a gyermekjóléti központ szakembere heti rendszerességgel tartott a Házat látogató gyermekek számára prevenciós foglalkozásokat „Korai iskolaelhagyás és annak veszélyei” témakörben.

Szintén a TÁMOP-5.2.3-A-11/1-2011-0005 „Gyerekesély az ózdi kistérségben” elnevezésű projekt keretein belül működő Kamasztanyán szerveztek a gyermekjóléti központ szakemberei szabadidős tevékenységeket az oda látogató gyermekek számára heti rendszerességgel. A Kamasztanya létrejöttének célja, hogy a 14-18 éves korosztály számára hasznos szabadidős programokat tudjon nyújtani, elérve azt, hogy ezek a gyermekek ne az utcán kallódva, bandákba verődve töltsék szabadidejüket, és emiatt esetleg bűncselekménybe keveredjenek.

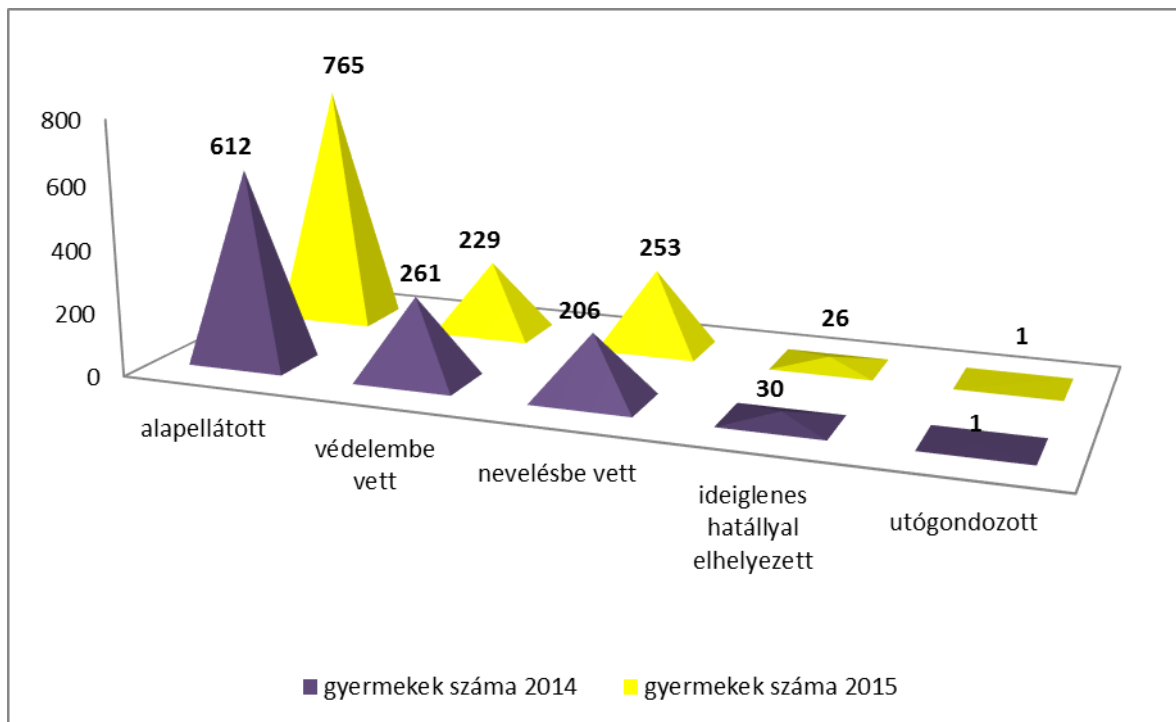
2015. évben is megszervezésre került a nyári napközis gyermektábor az intézmény szervezésében. A tábort kifejezetten a dolgozó szülők gyermekei vehették igénybe 2015. június 22-e és 2015. július 31-e között. A táborban összesen 30 gyermek vett részt az intézmény szakembereinek felügyelete alatt.

Az ADRA Fejlesztési Alap és a Gyermekjóléti Központ által szervezett táborozás keretében 2015. július 28-a és 2015. augusztus 03-a között Balatonlellén 8 család 10 gyermeke nyaralt. A táborban való részvétel díjtalan volt, a gyermekek a Gyermekjóléti Központ nyilvántartási rendszeréből kerültek kiválasztásra.

Az ADRA Fejlesztési alap és a norvég önkéntesek 2015. év decemberében meglátogatták a táborban részt vett gyermekeket. A találkozás a Gyermekjóléti Központban került lebonyolításra. A látogatás alkalmával a norvég önkéntesek a gyermekeknek ajándékokat, míg az intézményünk élelmiszer, illetve ruhaadományt adtak át. Ezen kívül még néhány játékkal gyarapították a kapcsolattartásra kijelölt helyiség játéktárát.

A Gyermekjóléti Központ által 2015. évben Ózd városban végzett konkrét szakmai tevékenység bemutatása statisztikai adatokon keresztül

Gondozási esetek 2015. évben

Ellátás formája	gyermekek száma	
	2014	2015
alapellátott	612	765
védelembe vett	261	229
nevelésbe vett	206	253
ideiglenes hatállyal elhelyezett	30	26
utógondozott	1	1
Összesen	1110	1274

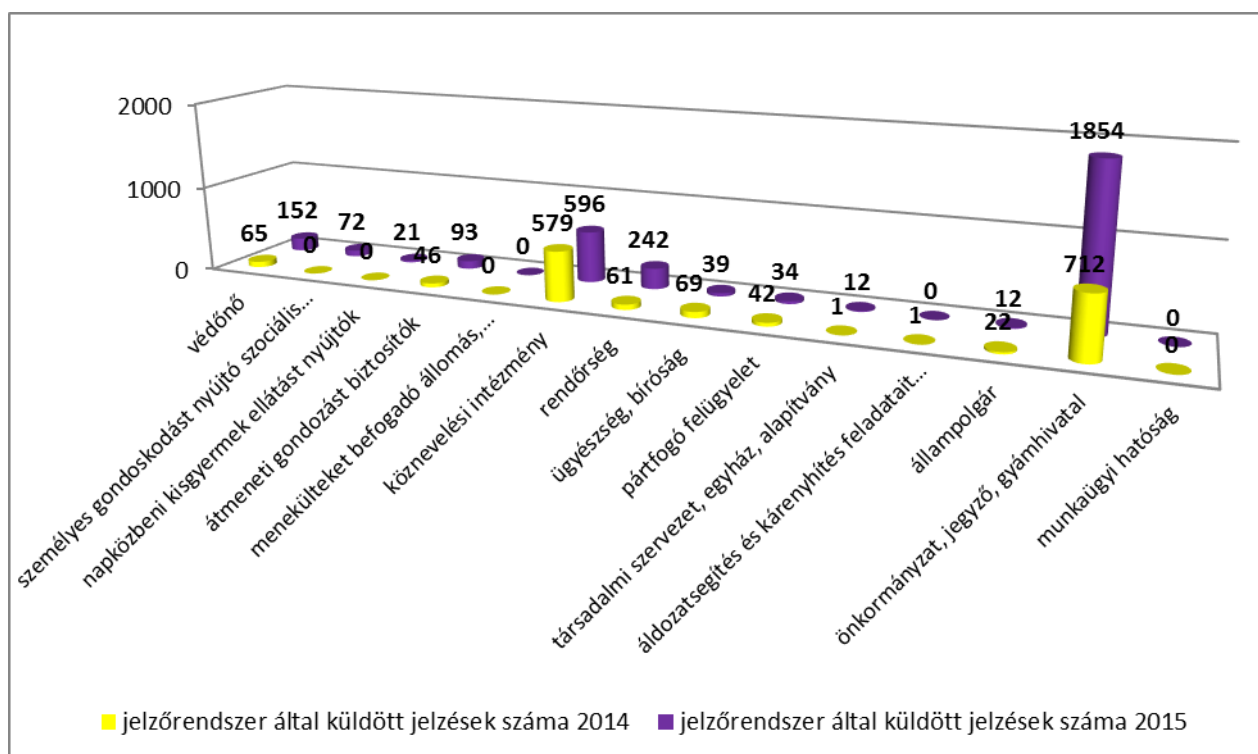
A fenti adatokból kitűnik, hogy a 2014. évi gondozási esetekhez képest 2015. évben kismértékű növekedés tapasztalható, melynek oka, hogy 2015. évben megnőtt azon gyermekek száma, akiket igazolatlan iskolai hiányzás vagy iskolai magatartási problémák miatt alapellátás keretein belüli gondozásban kellett részesíteni. Összességében elmondható, hogy a nyilvántartott, alapellátás keretein belül gondozott gyermekek többsége szülői elhanyagolás, valamint valószínűsíthetően ezen problémából fakadó igazolatlan iskolai hiányzás miatt szerepelnek az intézmény nyilvántartásában. Az adatokból kitűnik, hogy a védelembe vettek száma csökkent az előző évi adatokhoz képest. A statisztikai adatok szerint a védelembe vételek megszűnésére az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás megszűnése miatt került sor, illetve ezzel a problémakörrel összefüggően a gyermek tankötelezettségének megszűnése miatt. Néhány esetben a gyermek nagykorúsága volt a védelembe vétel megszűnésének oka, előfordult azonban az is több alkalommal, hogy a védelembe vett gyermek családja kikerült az intézmény látóköréből.

Amennyiben alapellátásban nem kezelhető a családban fennálló probléma, úgy a gyermek védelembe vételére tettek javaslatot, mely eljárás során a gyámhatóság kötelezte a szülőket a probléma megoldásához vezető feladatok teljesítésére. Ezen feladatokat az egyéni gondozási-nevelési terv tartalmazta. Az elmúlt évben jobbra 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás miatt került sor gyermekek védelembe vételére. Ehhez a problémához néhány esetben magatartási problémák is társultak. Több esetben azonban a szülők elhanyagoló magatartása, rossz lakáskörülmények, és a szakemberrel való együttműködési hiányosságok miatt vált szükségessé ezen hatósági intézkedés kezdeményezése.

A gyermek testi, lelki, szellemi, erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztető körülmények esetén azonnali ideiglenes hatályú elhelyezésre van szükség, amennyiben a probléma a gyermek családjában nem kezelhető.

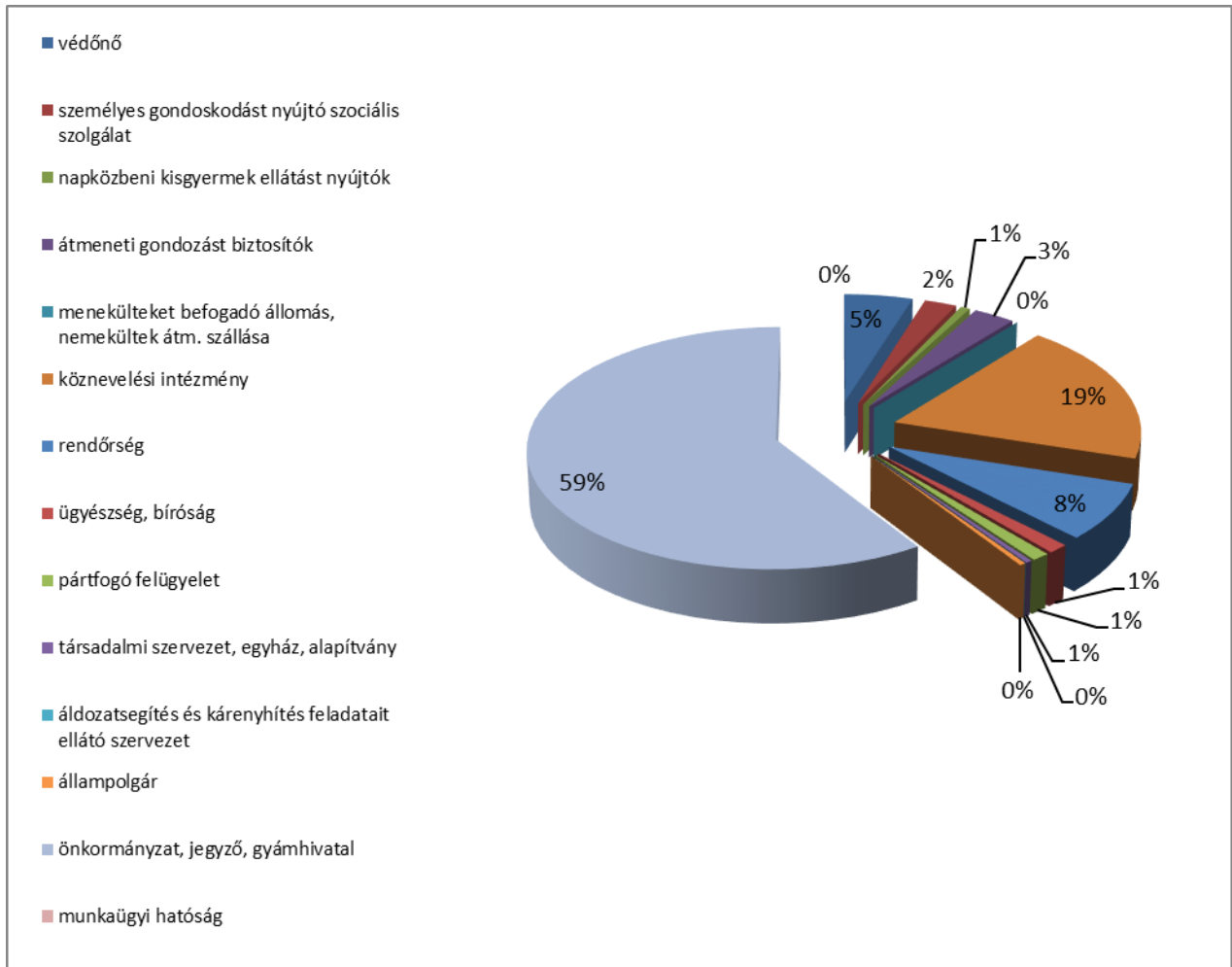
Az elmúlt évben 26 gyermek esetében került sor a gyermek családból történő kiemelésére. Az azonnali ideiglenes hatályú elhelyezés fő oka az elmúlt évben a szülői elhanyagolás volt, mely a gyermekek higiénéje, orvosi ellátáshoz jutása, oktatásban való részvétele biztosításának elhanyagolásában, hiányában mutatkozott meg. Ezen kívül több esetben a szülő életvitele, agresszív viselkedése, míg csupán néhány – azonban nem elhanyagolható – esetben a gyermek súlyos bántalmazása volt az elhelyezés indoka.

A jelzőrendszer tagjai által küldött jelzések megoszlása 2015. évben

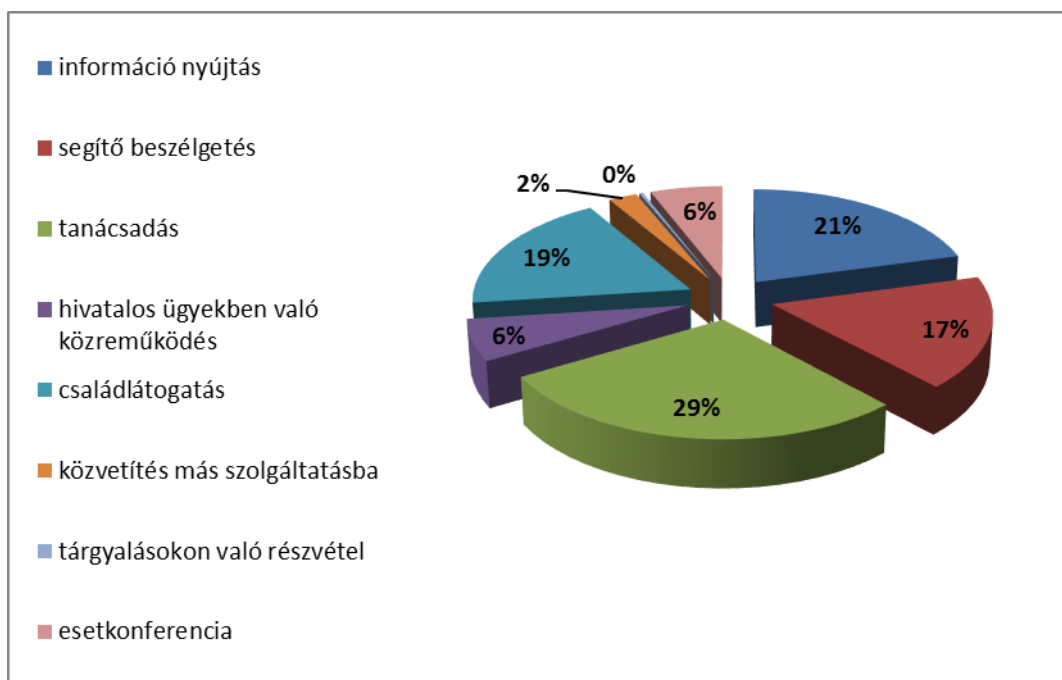
Jelzőrendszer tagja	jelzőrendszer által küldött jelzések száma	
	2014	2015
védőnő	65	152
személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	0	72
napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	0	21
átmeneti gondozást biztosítók	46	93
menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0	0
köznevelési intézmény	579	596
rendőrség	61	242
ügyészség, bíróság	69	39
pártfogó felügyelet	42	34
társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	1	12
áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	1	0
állampolgár	22	12
önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	712	1854
munkaügyi hatóság	0	0
Összesen:	1598	3127

A családokkal legtöbbször a jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések alapján került a szakmai egység kapcsolatba. A legtöbb jelzést összességében a hatóságoktól kaptuk. A B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatala, valamint az Ózdi Rendőrkapitányság kiskorú veszélyeztetése ügyében, valamint hatósági intézkedések megtétele, felülvizsgálata ügyében keresi meg az intézményt. A megkeresésekre az intézmény szakemberei a jogszabályban előírt „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap-rendszer megfelelő adatlapján tették meg javaslatukat.

Kiemelkedően magas volt a köznevelési intézmények - elsősorban a helyi általános iskolák - által küldött jelzések száma, melyek többsége az iskolai hiányzásokból, valamint magatartási problémákból adódtak.

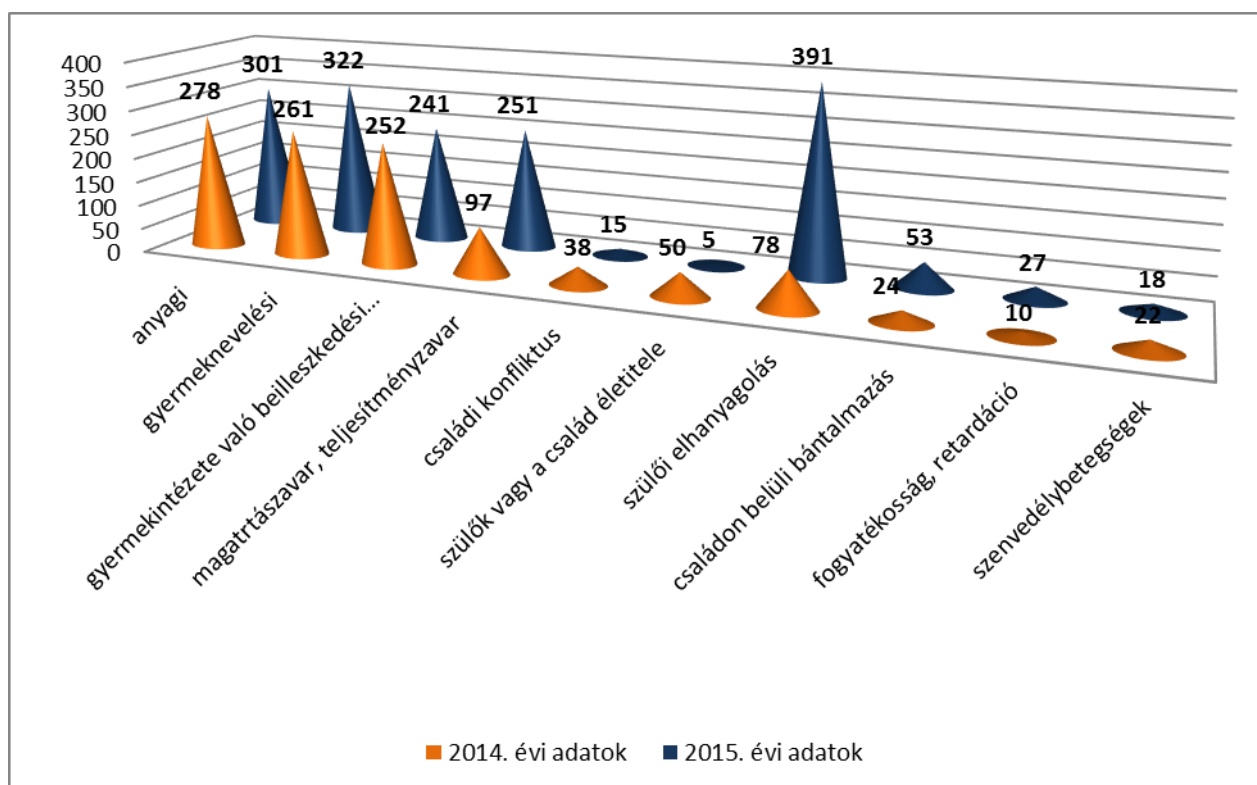
Szakmai tevékenység 2015. évben

Az alábbi adatok a szakemberek által nyújtott szakmai tevékenységet mutatják a forgalmi napló adatai alapján.

Szakmai tevékenység	2015. évi adatok (alkalom)
információnyújtás	6 354
segítő beszélgetés	5 286
tanácsadás	8 741
hivatalos ügyekben való közreműködés	1 954
családlátogatás	5 645
közvetítés más szolgáltatásba	718
tárgyalásokon való részvétel	97
esetkonferencia	1 812
Összesen	30 607

Kezelt problémátípusok 2015. évben

Problémátípusok	2014. évi adatok	2015. évi adatok
anyagi	278	301
gyermeknevelési	261	322
gyermekintézetbe való beilleszkedési nehézség	252	241
magatartászavar, teljesítményzavar	97	251
családi konfliktus	38	15
szülők vagy a család életvitele	50	5
szülői elhanyagolás	78	391
családon belüli bántalmazás	24	53
fogyatékoság, retardáció	10	27
szenvedélybetegségek	22	18
Összesen	1110	1624

A fenti táblázat az elmúlt év forgalmi adatait mutatja Ózd város vonatkozásában a szakemberek által vezetett forgalmi napló alapján. Jól látható, hogy a településen legjellemzőbb, kiugró adatokat mutató probléma a gyermeknevelési probléma. A szülők túlzottan megengedő, sokszor nemtörődöm, következtelen nevelési módszereinek köszönhetően megnőtt a gyermekintézetbe való beilleszkedési nehézségek száma, valamint az ezen problémákból fakadó magatartászavar is. A fenti diagramból látszik, hogy a legkiugróbb adatot a szülői elhanyagolás kategória mutatja.

Ezen kategória rendkívül széles körű:

- A gyermek megfelelő táplálásának, öltöztetésének és védelmének elmulasztása a leggyakoribb, de számos más forma is előfordul.
- A szülő esetleg elmulasztja a gyermek számára a megelőző orvosi ellátást, így a védőoltások és a rutin fizikális vizsgálatok biztosítását.
- A szülő késlekedik az orvost felkeresni a gyermek betegsége esetén, amivel súlyosabb állapot kialakulását, esetleg a gyermek életét kockáztatja.
- Nem biztosítja a szülő a gyermek számára, hogy iskolába, illetve óvodába járjon.
- Nem gyakori, de említést érdemel a probléma, ha a szülő a gyermeket felügyelet nélkül hagyja.

A településen a jelzőrendszeri tagokkal jó kapcsolatot sikerült kialakítani, a területi védőnőkkel közös családlátogatásokra is sor került. Több alkalommal kezdeményeztek eszmeforgatást a felmerülő probléma súlyosságától függően.

Fiatalkori bűnelkövetési adatok Ózdon 2015. évben

Bűnelkövetések száma 2015. évben	
fiatalkorúak száma	37
gyermekkorúak száma	2

A bűncselekménnyel kapcsolatos statisztikai adatokból jól látszik, hogy leginkább a fiatal korosztályra jellemző a bűnelkövető magatartás. Ők leggyakrabban csoportosan elkövetett garázdaság és tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt kerültek az intézmény látókörébe.

Szabálysértések száma 2015. évben

Szabálysértések száma 2015. évben	
fiatalkorúak száma	9
gyermekkorúak száma	2

Elmondható, hogy az esetek többségében a szabálysértés/bűncselekmény elkövetése előtt már többnyire voltak problémák az adott gyermekekkel kapcsolatban, nem kimondottan a szabálysértés miatt került sor a védelembe vételükre. Sok esetben a védelembe vételt kiváltó ok az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás, vagy a szülők nem megfelelő életvitele. A szabálysértést vagy bűncselekményt elkövető gyermekek esetében az elemzések során a pártfogó felügyelő zömében alacsony vagy közepes kockázat értékelést állapít meg, és e miatt (ha más egyéb tényező nem indokolja) nem biztos, hogy sor kerül a védelembe vételre. Megfigyelhető továbbá, hogy a gyermek védelembe vétele a nagykorúvá válásával vagy a látókörből való elköltözés miatt szűnik meg.

Gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődék)

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végzi.

Az ÓTSZEGYII szervezeti keretei között működik a Katona József úti (Ózd, Katona József út 2-4.) és az Újváros téri Bölcsőde (Ózd, Újváros tér 2.).

A családban nevelkedő kisgyermek számára a harmonikus fejlődés érdekében kívánták elősegíteni a családi nevelést napközbeni ellátás keretében: a gyermek fizikai, és szellemi biztonságának és jól-létének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, viselkedésminták nyújtásával.

A bölcsődés gyermekek:

- segítséget kaptak a saját családjukban történő nevelkedéshez, személyiségük kibontakoztatásához, a fejlődésüket veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődésük és személyiségük kibontakozását segítő különleges ellátásban részesültek,
- a fejlődésükre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségükre káros szerek ellen védelemben részesültek,
- emberi méltóságukat tiszteletben tartottuk, a bántalmazással, az elhanyagolással szemben védelemben részesültek,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesültek.

A bölcsődei ellátás keretében az intézményi egység 2015. évben is biztosította a gyermekek számára:

- a szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, a fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyeszeri étkeztetést,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- az egészségvédelmet, egészségnevelést,
- az egyéni bánásmódot,
- a megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- a személyes higiéniát,
- a korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- a bölcsőde orvosi ellátást,
- az óvodai életre való felkészítést,
- a felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségét, a szolgáltatások elérhetőségeit.

A bölcsődelátogatás, a beiratkozást követő családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás, a szülőcsoportos beszélgetés, a nyílt nap és a napi találkozások biztosították, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig, a szülő segítségével megismerte a gyermek egyéni igényeit, szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítették a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását, fenntartását.

A két Bölcsődében a nevelés-gondozás az elmúlt évben is érték közvetítő és értékteremtő folyamat volt, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és értelmi fejlődésének segítésére irányult. A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkottak az ellátás során. A Bölcsődék törekedtek a gyermekek személyi- és tárgyi környezetének állandóságára, mivel ez növeli az érzelmi biztonságot.

A Katona József úti Bölcsődében 2015. évben összesen 128 gyermek ellátásáról gondoskodtak 19.120 gondozási napon át, ami 66,25% kihasználtságot jelentett. Az Újváros téri Bölcsődében 53 gyermeket láttak el 6.360 gondozási napon, ennek alapján 67,5% volt a kihasználtság.

Az ellátott gyermekek számának alakulása lakóhely szerint:

Település	Ellátott gyermek	
	Katona József úti Bölcsőde	Újváros téri Bölcsőde
Arló	2 fő	
Borsodnádásd	1 fő	
Borsodszentgyörgy	2 fő	
Farkaslyuk	6 fő	2 fő
Hangony	2 fő	1 fő
Járdánháza	1 fő	
Kissikátor	1 fő	
Lénárdaróc	1 fő	
Ózd	112 fő	50 fő

A Katona József úti Bölcsődében a GYED Extra bevezetésével növekedett azon 2 év alatti gyermekek száma, akik szülei igényelték a bölcsődei ellátást. Ebből adódóan nem kettő, hanem három „csecsemő” csoportot kellett részükre kialakítani, ezzel - a vonatkozó jogszabályra tekintettel - az engedélyezett 80 férőhelyre csak 78 fő kisgyermeket lehetett fölvenni.

2015. évben az alacsony kihasználtságot mindkét Bölcsődében a gyakori hiányzás is eredményezte.

Ennek okai voltak:

- az új közösségbe kerüléskor és téli időszakban gyakori a betegség,
- szülők szabadságolása
- egyéb okok: oltások, szabadnapok, testvérek esetén iskolai- óvodai szünidő

A Gyermekvédelmi törvény módosításával 2015. évben került bevezetésre, hogy a bölcsődei nevelési év szeptember 1. és augusztus 31. közötti időszakra esik. A jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy abban az esetben, ha a gyermek szeptember 1-je után tölti a 3. életévét - a szülő kérésére - a nevelési év végéig bölcsődei ellátásban részesüljön. Ezzel a lehetőséggel több szülő élt az elmúlt évben. Ez azt eredményezte, hogy ezen időszak alatt mindkét Bölcsődében csökkent a bölcsődés korú gyermekek felvételének lehetősége (20 hónapos kortól-3 éves korig).

2015. szeptember 1-jétől bevezetésre került a gyermekétkeztetés vonatkozásában a 100 %-os normatív kedvezmény bővítése, így a szülői nyilatkozatok alapján a beíratott gyermekek közül átlagosan csupán 6 fő fizetett térítési díjat.

A Bölcsődék az elmúlt évben is együttműködtek mindazon szervekkel, szervezetekkel, amelyek a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő szolgálat, óvoda, gyámhivatal).

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

A B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya 2015. május 02-án szakmai ellenőrzést tartott az intézményben a bűnmegelőzési tevékenység vonatkozásában, különös tekintettel a gyermeket veszélyeztető körülmények feltárására irányuló tevékenységre. Az ellenőrzési eljárást lezárták, az ellenőrző szerv nem tárt fel szakmai hiányosságot.

A B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya 2015. június 02. napján szakmai ellenőrzést tartott a Gyermekjóléti Központban. Az eljárást még nem zárták le, de az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv nem tartalmaz a szakmai munkát érintő hiányosságot.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

Cél, hogy a hatékony szakmai munka érdekében a jelzőrendszer tagjaival már kialakított jó munkakapcsolat tovább erősödjön.

A szakmai egység munkatársai a jövőben is rész kívánnak venni az iskolai és óvodai osztályfőnöki órákon, illetve szülői értekezleten prevenciók jelleggel.

Továbbra is szükséges a bevásárlóközpontok parkolóiban a rendszeres ellenőrzés.

Különböző szabadidős programok szervezésével, csoportok létrehozásával, prevenciók foglalkozásokkal kívánják felhívni a figyelmet a gyermeki és szülői jogokra, kötelezettségekre, a deviáns viselkedés következményeire, bűnelkövető magatartás kerülésére.

Szándékukban áll 2016. évben is nyári szabadidős táborokat szervezni és lebonyolítani, mellyel hozzájárulnak, hogy a gyermekek hasznosan töltsék nyári szünidejüket.

Továbbiakban is keresik a pályázati lehetőségeket, illetve az Ózd városban megvalósuló pályázatokkal való kapcsolódási pontokat a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

Az Ózdi Rendőrkapitányság illetékességi területén 2015. évben elkövetett bűncselekmények száma és az elkövetők összetétele az alábbiak szerint alakult:

Bűncselekmények száma: 2316-ról 10,1%-al **2082**-re csökkent.
Ózd illetékességi területén: 1322-ről 14%-al **1137**-re csökkent.

Fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények száma: **244**
Gyermekkorúak által elkövetett bűncselekmények száma: **8**

Az jogszabálysértések jelentős hányada az anyagi haszonszerzésre irányul.

2015. évben, az előző évekhez hasonlóan ismét elmondható az a már megfigyelt tendencia, hogy mind a fiatalkorú, mind a gyermekkorú elkövetők elsősorban a vagyon elleni bűncselekményeket, igaz az utóbbi időben már a garázdaság - iskolai verekedések - bűncselekményét is megvalósították.

A folyamatos adatgyűjtések során olyan információt nem szereztek be, amely arra utalt volna, hogy illetékességi területükön jogsértő csoportosulások léteznének.

A FIATALKORÚ BŰNÖZÉS OKAI

A fiatalok bűnözésének hátterében személyiségük fejlődési irányát meghatározó okok állnak, melyek leggyakrabban a szülők munkanélkülisége, alkoholizmusa, bűnöző életmódja, eltartási problémák, a helytelen következtelen nevelés, valamint az érintett rossz baráti környezete és alacsony műveltségi színvonala.

A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetben lévő kiskorúak számáról, illetve kilétéről továbbra sem rendelkeznek pontos adatokkal. Ez többek közt azért van így, mert sem az iskolák (általános, közép), sem a járási hivatalok hivatalok gyámügyi előadói nem küldik meg részükre a problémásnak mondható gyermekek adatait.

Munkájuk során megállapították azt a tényt is, hogy városunkban a fiatalkorú és a gyermekkorú bűnelkövetők java része elsősorban azon iskolákból kerül ki, amelyekbe többnyire olyan személyek gyermekei járnak, akik korábban már összeütközésbe kerültek a törvénnyel. Másik részük abba az intézménybe jár, ahová szellemi és értelmi fogyatékoságaik miatt kerültek.

Sajnos napjainkban is jellemző, hogy ezek a gyerekek az általuk elkövetett cselekmények súlyával sokszor nincsenek tisztában, azokat gondolkodás nélkül, ösztönszerűen követik el. (Példaként megemlíthetjük, hogy a lopás bűncselekményt gyerekes „csínyként” kezelik még akkor is, ha ezen alkalommal személy elleni erőszakot, fenyegetést alkalmaznak, pedig ez már akkor rablásnak minősül.)

A fiatalkori bűnözés okaiként említhető meg továbbá az is, hogy a rendezetlen családi körülmények, illetve a rossz – általuk kialakított – családi háttér, életszemlélet ösztönzi őket

az újabb cselekmények elkövetésekor. Ezen megállapításokon kívül elmondható még az is, hogy a lakókörnyezetben és az iskolában található barátokkal együtt követik el a bűncselekmények nagy részét.

Megállapítható még továbbá az is – mint ahogy a korábbiakban már megemlítettük - , hogy a kiskorú elkövetők a bűncselekmények java részét iskolalátogatás helyett, iskolaidőben, illetve hazafelé tartva csoportosan, vagy pedig a szülő hazaérkezéséig követik el. Egyre jellemzőbb a szülői felügyelet hiánya, a felügyelet nélküli céltalan szabadidő eltöltés jelentős szerepet játszik. Az elkövetés ideje néha a késő délutáni vagy esti időszakra, ill. már az éjszakai órákra is tehető. Az utóbbi időben kezd jellemzővé válni, hogy a szülők, nagyobb testvérek bírják rá a kiskorúakat a bűncselekmény elkövetésére. Ezen tény bizonyítása nehéz, mivel a szülő elmondása szerint nem bír tudomással a végrehajtott cselekményről. Emiatt a szülőt legtöbbször nem lehetséges a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény miatt gyanúsítottként kihallgatni.

BŰNMEGELŐZÉSI TEVÉKENYSÉG A VONALON

A bűnmegelőzés legbiztosabb eszköze a nevelés tökéletesítése, ezért ezen tevékenységük fontos színtere az iskolai prevenció, melynek keretében jelen vagyunk az oktatási intézmények minden szintjén, bűnmegelőzési ismeretekkel látják el nem csak a tanulókat, hanem a pedagógusokat is, esetenként a szülőket.

A város két iskolájában is teljes munkaidőben bűnmegelőzési tanácsadó dolgozik, osztályfőnöki órákat, előadásokat tart ifjúság védelmi vonalon.

2015. évben több oktatási intézményben osztályfőnöki órákat tartottak a bűnügyi osztály bűnmegelőzési előadói. Ezen előadások alkalmával fő témaként a fiatalok bűnözés és sértetté válás, valamint „Együtt a kábítószer ellen” téma köré csoportosultak.

Ezen kívül a Kapitányság 3 vezető beosztású tagja a putnoki Gomba Levente Gimnázium 11-12. és a Serényi Béla Szakközépiskola 10. évfolyamos rendvédelmi tagozatán tart folyamatos előadásokat.

A fiatalok által elkövetett bűncselekmények során gyakorta találkoztak olyan jelenségekkel, melyek igen nagymértékben befolyásolták a fiatalok személyek elkövetővé válását, mivel nagyon elleni bűncselekmények elkövetése során az esetek nagy részében bűncselekmény útján szerzett pénzből elsőként kábítószerrel vásároltak.

Ezen jelenségek tudomásukra jutását követően 2015. évben több alkalommal kábítószeres akcióra került sor, melynek alkalmával a terjesztők őrizetbe vételére, majd előzetes letartóztatására tettek indítványt.

2015. évben az ismertté vált fiatalok bűnelkövetőkkel szemben lefolytatott eljárások során igyekeztek felhasználni mindazokat a lehetőségeket, amelyek a bűnmegelőzést szolgálják.

Család-, gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységük során a büntetőeljárások lefolytatása alkalmával is nagy figyelmet fordítottak arra, hogy mindazon személyek felderítése és felelősségre vonása megtörténjen, akik valamilyen jogsértésükkel veszélyeztették kiskorú testi, értelmi, vagy erkölcsi fejlődését.

KÁBÍTÓSZER-MEGELŐZÉS

E tekintetben hatóságuk illetékességi területén is elterjedtek az alap kábítószeres, marihuánás cigaretta, az úgynevezett "bio" füves cigaretta is, amfetaminok között a speed, illetve előfordultak különféle gyógyszerszármazékok is.

A kábítószerrel visszaélés bűncselekmények során a visszaélést elkövetők általában 18. életévüket betöltött, és 21. életévüket meg nem haladott a bírói gyakorlatban fiatal felnőttként definiált személyek, de ezen felül sok esetben 21-30 év közötti, illetve csekély számban fiatalok személyek követik el, akik kimondottan hétvégeken baráti társaságokban, vagy szórakozóhelyeken, diszkókban fogyasztják a különféle drogokat.

Hatóságuk illetékességi területén fokozott ellenőrzések foganatosítása miatt javulás mutatkozik a tekintetben, hogy az ellenőrzések gyakorisága miatt kábítószer fogyasztó személyek inkább nélkülözik a drogfogyasztást a szórakozóhelyeken.

A kábítószerrel visszaélést elkövető személyek közül nagyobb számban fordulnak elő férfiak, akik törvény adata jogukkal élve visszaélést követően elterelést választják.

A jövőben az általános-, valamint középiskolákban folyamatos ún. drogmegelőzési programokat kívánnak létrehozni, melyekhez különféle propaganda anyagokat használnának segédletként.

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ IFJÚSÁGVÉDELEM ÁLLAMI SZERVEIVEL ÉS TÁRSADALMI SEGÍTŐIVEL

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2015. évben is folyamatos kapcsolatot tartottak a városban működő különféle civil- és társszervezetekkel. Ezen alkalmakkor szakirányú útmutatást nyújtottak az őket megkereső szervezeteknek.

A meglévő hivatásos és társadalmi pártfogók észrevételeiket, ellenőrzési nehézségeiket vetették fel, melynek megoldásához esetenként tőlük kértek és kaptak segítséget, elsősorban a KMB szolgálat alkalmazottaitól.

A kapitányság körözési előadója napra kész kapcsolatot tart a szerv vezetőjével.

A SZAKVONAL HELYZETÉNEK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN JAVASLATOK, ELKÉPZELÉSEK

A hatékonyabb munka érdekében célszerű lesz tovább folytatni a korábbi években elkezdett munkát azokkal az alapítványokkal, fórumokkal és intézményekkel, akik célul tűzték ki az egészséges családi életre nevelés feladatainak végrehajtását.

Pozitívumként értékelhető, hogy az iskolák majdnem mindegyikében aktív ifjúságvédelmi oktatás történik olyan pedagógusok részvételével, akik erre irányuló képzésben részesültek és napi kapcsolatban vannak hatóságukkal, valamint hogy a kapitányság illetékességi területén bevezetésre került a DADA program.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogrevenió stb.).

Ózd Város Önkormányzata 2015-ben 68 civil szervezetet, 8 egyházat és 2 egyházhoz kötődő civil szervezetet támogatott a civil szervezetek és egyházak támogatása költségvetési keret terhére összesen 7M Ft értékben. *(ebből civil szervezetek támogatása: 4M Ft, egyházi felekezetek támogatása: 3M Ft)* A civil szervezetek (egyesületek, alapítványok, csoportok) önállóan, vagy kötelezettségvállaló bevonásával (legtöbb esetben az Ózdi Művelődési Intézmények) olyan programokat, projekteket valósítottak meg, melyek erősítették az Önkormányzat és a civil társadalom közötti partneri viszonyt az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátása érdekében, elsősorban a kulturális és szabadidős programok területén.

Az ifjúsági szabadidős és kulturális tevékenység változatlanul megjelent az Ózdi Művelődési Intézmények egységeinek feladatkörében. Egész évben zajlottak a korosztályt célzó kulturális programok, az OMI több ifjúsági csoport befogadó háttérintézménye volt.

Gyermek és ifjúsági civil közélet:

2015-ben is eredményesen működött az Ózdi Gyöngyvirág Néptáncgyesület, az Erica C. Dance School & Company nyolc csoportban, az A.M.E. Kultúrhíd Egyesület balett és hastánc csoportjai, valamint az ÓMI Zenés Színház. Az Ózdi Örökségvédő Festőtábor alkotómunkájába is bevonásra kerültek helyi gyermekek, fiatalok.

Ifjúsági nagyrendezvények:

Az Ózdi Művelődési Intézmények is nagy hangsúlyt fektetett a gyermekeket, fiatalokat célzó, igényes szabadidős programokra. Az ÓMI Városi Művelődési Központ Óvodás és kisiskolás színházi előadássorozattal (Vuk, Aladdin, Katicabogárka Csapat, Diótörő), bábszínházzal (Kisvakond, Mazsola és Tádé), játszóházi foglalkozásokkal (17 alkalom), filharmónia – komolyzenei sorozattal, táncszínház sorozattal, májusfa állítással, gyereknap és Mikulás programokkal, színjátzó fesztivállal, valamint általános és középiskolás egészségnapokkal várta a részt venni vágyó gyerekeket, fiatalokat. Az ÓMI Városi Könyvtár tartalmas gyermekkönyvhéttel és gyermeknap rendezvénnyel célozta meg a gyerekeket, író – olvasó találkozókat, mesebemutatókat, rajzpályázatokat, olvasótábort, cigány népismereti vetélkedőt, valamint sport-egészség-életmód programokat tartottak. A városban működő gyermekcsoportok számos fellépési lehetőséget kaptak az egyes településrészi napokon is. A város köznevelési intézményei – sport és kulturális csoportjaival – rendszeresen, magas színvonalon kapcsolódnak a település kulturális nagyrendezvényeihez.

Bűnmegelőzési és drogrevenió programok:

Az ÓMI hagyományos bűnmegelőzési programja, az Ózdi Rendőrkapitánysággal közösen szervezett, a 2015. decemberében megrendezett SZIRÉNA bűn- és baleset-megelőzési nap volt.

HATÁROZATI JAVASLAT

**Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2016. (V. .) határozata
a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
2015. évi ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásáról**

Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

A Képviselő-testület a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2015. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadja.